

PRE-VARISKÁ PALEOGEOGRAFIE ČESKÉHO MASÍVU

O. Fatka¹ a J. Frýda²

¹Univerzita Karlova, Ústav geologie a paleontologie, Albertov 6, 128 43 Praha 2, fatka@natur.cuni.cz

²Česká geologická služba, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1, fryda@cgu.cz

Rekonstrukce předvariských paleogeografických poměrů jakékoli oblasti Českého masívu (ČM) by měla být založena na syntéze údajů následujících metod: 1) studia paleomagnetismu, 2) metod sedimentární petrologie, 3) paleobiogeografických metod, a 4) na principu pohybové kontinuity. Zmíněné metody poskytují data, která jsou ve své podstatě vzájemně značně nezávislá, a mají tudíž nezastupitelnou výpovědní hodnotu. Pro prevariské horniny ČM jsou existující paleontologická a sedimentologická data podstatně rozsáhlejší než údaje paleomagnetické a informacemi o pohybové kontinuitě. Z tohoto důvodu je prvním těžištěm tohoto příspěvku krátké shrnutí současného stavu názorů na pre-variskou paleogeografii ČM, které je založeno především na analýze paleobiogeografických údajů.

Nemetamorfované až slabě metamorfované sedimenty kambrického až devonského stáří, v nichž byly zjištěny prokazatelné makroskopické nebo mikroskopické zbytky organismů, se na území České republiky vyskytují v následujících oblastech (obr. 1):

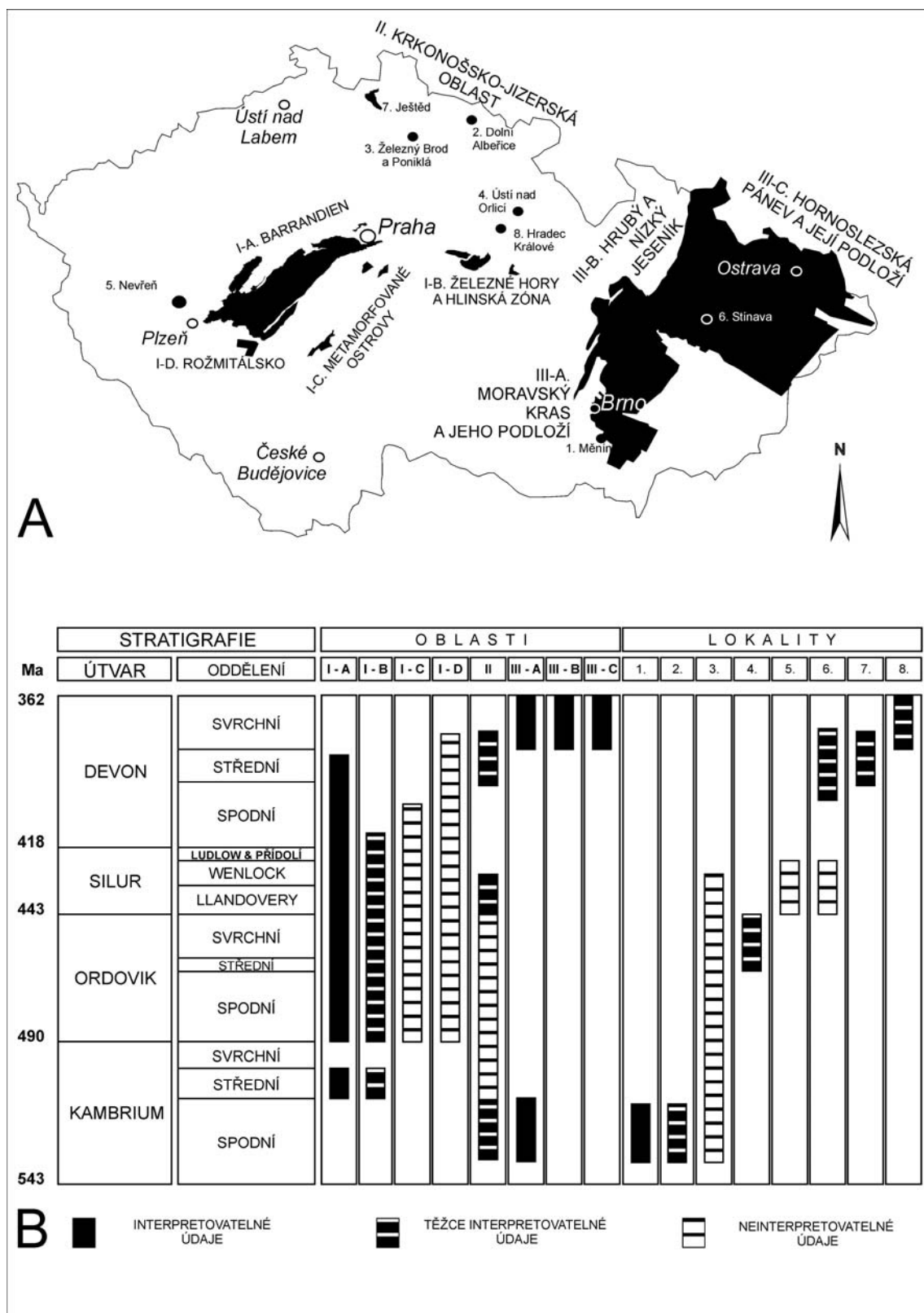
I. Bohemikum – Barrandien (I-A), Železné hory a Hlinská zóna (I-B), metamorfované ostrovy v plášti středočeského plutonu (I-C), oblast Rožmitálska (I-D).

II. Krkonošsko-jizerská oblast

III. Moravský kras a jeho podloží (III-A), Hrubý a Nízký Jeseník (III-B), Hornoslezská pánev a její podloží (III-C).

Dále je známo několik regionálně omezených výskytů paleontologicky datovaných hornin z následujících lokalit (obr. 1): 1. vrty na jižní Moravě (Měnín a další), 2. Dolní Albeřice, 3. Železný Brod a Poniklá, 4. Ústí nad Orlicí, 5. silurské valouny v bazálních klastikách karbonu Plzeňské pánve, 6. Stínava a okolí, 7. Ještěd, 8. vrt u Hradce Králové.

Druhým těžištěm tohoto příspěvku je analýza spolehlivosti a interpretovatelnosti existujících paleontologických dat pro rekonstrukci vzájemných paleogeografických poměrů v době před začátkem variských pochodů. Analýza výpovědního potenciálu paleontologických dat umožňuje po zakomponování existujících paleomagnetických a sedimentologických dat formulaci modelu pre-variské paleogeografie ČM.

Obr. 1 a, mapa České republiky s vyznačenými oblastmi, v nichž je paleontologicky prokázáno kambrické až devonské stáří hornin,

b, spolehlivost datování a paleogeografická interpretovatelnost paleontologických údajů.